

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Паспорт
екзаменаційної станції № 7
«КЛІНІЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ АМБУЛАТОРНОГО
ПАЦІЄНТА-ВОЛОНТЕРА» (ОК 26. ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ)
об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту
для здобувачів освіти випускного курсу
ОПП «Стоматологія»**

Паспорт екзаменаційної станції «Клінічне обстеження амбулаторного пацієнта-волонтера» (ОК 26. Хірургічна стоматологія), розроблений для складання об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту (ОСП(К)І) здобувачами освіти ОПП «Стоматологія» випускного курсу на основі освітньо-професійної програми вищої освіти підготовки фахівців закладу вищої освіти Полтавський державний медичний університет та робочої програми навчальної дисципліни «Хірургічна стоматологія» (галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 221 Стоматологія, рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень, ступінь «Магістр», освітня кваліфікація – стоматологія, професійна кваліфікація – лікар-стоматолог).

1. Заклад освіти, назва іспиту: Полтавський державний медичний університет, об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит для здобувачів освіти випускного курсу ОПП «Стоматологія»

2. Назва станції: Клінічне обстеження амбулаторного пацієнта-волонтера (ОК 26. Хірургічна стоматологія). Тип станції – клінічна.

3. Автори-розробники: завідувач кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, доцент Катерина ЛОКЕС; доцент закладу вищої освіти кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії Олена ІВАНИЦЬКА.

4. Компетентності, які оцінюються згідно матриці ОСП(К)І:

- загальні:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність спілкуватися англійською мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

- спеціальні (фахові):

СК1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

СК2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

СК3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

СК4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК5. Спроможність до проєктування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.

СК8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.

СК13. Спроможність оцінювати вплив довкілля на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

СК14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

СК15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

5. Результати навчання, що перевіряються та оцінюються за контролльним листом (чек-листом) на станції «Клінічне обстеження амбулаторного пацієнта-волонтера» (ОК 26. Хірургічна стоматологія).

ПРН 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1 ОПП «Стоматологія»); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2 ОПП).

ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицової ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5 ОПП).

ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 5 ОПП), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицової області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2 ОПП).

ПРН 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1 ОПП «Стоматологія»).

ПРН 5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4 ОПП).

ПРН 6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН 7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПРН 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2 ОПП) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієсти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2 ОПП) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3 ОПП) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1 ОПП).

ПРН 13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4 ОПП).

ПРН 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп’ютерних інформаційних технологій.

ПРН 15. Оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров’я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПРН 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов’язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1 ОПП) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6 ОПП).

ПРН 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списком 2, 2.1 ОПП) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7 ОПП).

ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4 ОПП) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7 ОПП).

ПРН 24. Розробляти заходи щодо організації, інтеграції надання стоматологічної допомоги населенню та проводити маркетинг медичних, в тому числі стоматологічних послуг в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

6. Тривалість роботи на станції: до 10 хвилин на 1 здобувача освіти.

7. Максимальна кількість балів, що може бути отримана на станції - 5

8. Завдання, що виконуються здобувачем освіти на станції:

1. Провести клінічне обстеження пацієнта
2. Встановити попередній діагноз
3. Скласти план додаткового обстеження та лікування.

9. Клінічні кейси (сценарії, задачі), які відпрацьовуються на станції з пакетами додаткових матеріалів (результатами лабораторних та інструментальних обстежень тощо, якщо такі передбачені тощо):

1. пацієнти-волонтери з запальними захворюваннями щелепно-лицевої ділянки;
2. пацієнти-волонтери з пухлиноподібними утворюваннями та доброкісними пухлинами щелепно-лицевої ділянки;
3. пацієнти-волонтери з травматичними пошкодженнями щелепно-лицевої ділянки;
4. пацієнти-волонтери з захворюваннями скронево-нижньощелепного суглоба

10. Матеріально–технічне оснащення

1. Універсальна стоматологічна установка
2. Стоматологічний набір інструментів для первинного огляду з металевим лотком
3. Рукавиці стерильні
4. Екзаменаційні білети.

11. Інформація для студента – алгоритм роботи на станції:

1. «Початок іспиту», отримання екзаменаційного білету та ознайомлення з умовами виконання практичної навички (тривалість 1 хв.).
2. «Виконання завдання» (тривалість 7 хв.), якщо за цей час ЗО не впорався із завданням, він перериває роботу і переходить на наступну станцію.
3. «Завершення виконання завдання».

12. Інструкція для стандартизованого пацієнта (за необхідності, якщо це передбачено умовами роботи на станції) – не передбачено умовами роботи на станції

13. Інструкція для екзаменатора по роботі на станції:

1. Ідентифікувати здобувача освіти, зареєструвати його та заповнити контрольний лист за ідентифікаційним номером здобувача освіти (ID) зазначеному на бейджику.
2. Оцінити послідовність та правильність виконання маніпуляції здобувачем освіти відповідно до алгоритму.
3. Члени екзаменаційної комісії не втручаються у процес виконання завдання, не спілкуються зі здобувачами, а лише спостерігають за правильністю виконання та виставляють у контрольному листі оцінку за станцію.
4. Втрутатися тільки у випадку форс-мажорних обставин (порушення стану здоров'я здобувача освіти та інше).

14. Алгоритм виконання практичних навичок та вирішення клінічних кейсів (ситуаційних завдань)

A. Алгоритм вирішення клінічних кейсів для сценаріїв щодо запальних захворювань щелепно-лицевої ділянки

1. Зверніть увагу на скарги пацієнта:
  - 1) наявність косметичного дефекту, порожнини в зубі, пломби;
  - 2) наявність чи відсутність болювих відчуттів;
  - 3) за умови наявності болю, причинний він чи самовільний, локалізований чи без чіткої локалізації, ірадіюючий;
  - 4) якщо біль причинний, на що реагує (хімічні, термічні, механічні подразники), яка тривалість болю (швидко минає чи триває після усунення подразника);
  - 5) наявність чи відсутність неприємного запаху з рота;
  - 6) наявність чи відсутність припухlostі обличчя, м'яких тканин порожнини рота;
  - 7) порушення відкривання чи закривання рота;
  - 8) розлади загального самопочуття.
2. Зверніть увагу на анамнез захворювання:
  - 1) коли виникли скарги;
  - 2) як розвивалося захворювання;
  - 3) чи були схожі симптоми раніше;
  - 4) якщо були, чи зверталися до лікаря;
  - 5) чи проводилося лікування і що саме було зроблено;
  - 6) з чим пов'язують дане захворювання;
3. Зверніть увагу на анамнез життя пацієнта:
  - 1) який алергологічний статус;
  - 2) чи наявна соматична патологія;

- 3) чи наявні шкідливі звички;
4. Зверніть увагу на отримані дані після об'єктивного дослідження:
  - 1) визначення конфігурації обличчя і стану його зовнішніх покривів;
  - 2) стан лімфатичних вузлів;
  - 3) характер відкривання рота;
  - 4) стан слизової оболонки порожнини рота;
  - 5) яка характеристика перкусії зуба
  - 6) який стан ясен в ділянці проекції кореня ураженого зуба
  - 7) яка характеристика пальпації тканин по переходній складці

Б. Алгоритм вирішення клінічних кейсів для сценаріїв щодо захворювань скронево-нижньощелепного суглоба:

1. Зверніть увагу на скарги пацієнта:
  - 1) наявність косметичного дефекту;
  - 2) наявність чи відсутність болювих відчуттів;
  - 3) за умови наявності болю, причинний він чи самовільний, локалізований чи без чіткої локалізації, ірадіюючий;
  - 4) наявність чи відсутність припухlostі обличчя, м'яких тканин порожнини рота;
  - 5) порушення відкривання чи закривання рота;
2. Зверніть увагу на анамнез захворювання:
  - 1) коли виникли скарги;
  - 2) як розвивалося захворювання;
  - 3) чи були схожі симптоми раніше;
  - 4) якщо були, чи зверталися до лікаря;
  - 5) чи проводилося лікування і що саме було зроблено;
  - 6) з чим пов'язують дане захворювання;
3. Зверніть увагу на анамнез життя пацієнта:
  - 1) який алергологічний статус;
  - 2) чи наявна соматична патологія;
  - 3) чи наявні шкідливі звички;
4. Зверніть увагу на отримані дані після об'єктивного дослідження:
  - 1) визначення конфігурації обличчя і стану його зовнішніх покривів;
  - 2) стан лімфатичних вузлів;
  - 3) характер відкривання рота;
  - 4) характеристика пальпації голівок суглобових відростків нижньої щелепи

В. Алгоритм вирішення клінічних кейсів для сценаріїв щодо доброкісних пухлин щелепно-лицевої ділянки

1. Зверніть увагу на скарги пацієнта:
  - 1) наявність косметичного дефекту,
  - 2) наявність чи відсутність болювих відчуттів;
  - 3) наявність чи відсутність неприємного запаху з рота;

- 4) наявність чи відсутність припухlostі обличчя, м'яких тканин порожнини рота;
  - 5) порушення відкривання чи закривання рота;
  - 6) розлади загального самопочуття.
2. Зверніть увагу на анамнез захворювання:
    - 1) коли виникли скарги;
    - 2) як розвивалося захворювання;
    - 3) чи були схожі симптоми раніше;
    - 4) якщо були, чи зверталися до лікаря;
    - 5) чи проводилося лікування і що саме було зроблено;
    - 6) з чим пов'язують дане захворювання;
  3. Зверніть увагу на анамнез життя пацієнта:
    - 1) алергологічний статус;
    - 2) наявність соматичної патології;
    - 3) існування шкідливих звичок;
    - 4) факт онкологічних захворювань у минулому та серед близьких родичів
  4. Зверніть увагу на отримані дані після об'ективного дослідження:
    - 1) визначення конфігурації обличчя і стану його зовнішніх покривів;
    - 2) стан лімфатичних вузлів;
    - 3) характер відкривання рота;
    - 4) стан слизової оболонки порожнини рота;
    - 5) візуальна оцінка новоутворення;
    - 6) яка характеристика пальпації новоутворення та навколишніх тканин.

C. Алгоритм вирішення клінічних кейсів для сценаріїв щодо травм щелепно-лицевої ділянки

1. Зверніть увагу на скарги пацієнта:
  - 1) характер болю;
  - 2) наявність косметичного дефекту;
  - 3) наявність чи відсутність припухlostі обличчя, м'яких тканин порожнини рота;
  - 4) порушення відкривання чи закривання рота;
  - 5) зміни чутливості;
  - 6) порушення прикусу;
  - 7) рухомість зубів;
  - 8) наявність кровотечі;
  - 9) розлади загального самопочуття.
2. Зверніть увагу на анамнез захворювання:
  - 1) коли відбулась травма;
  - 2) при яких обставинах відбулась травма;
  - 3) чи втрачав пацієнт свідомість, наявність нудоти, блюмоти, амнезії, головного болю;

- 4) чи отримував медичну допомогу;
- 5) чи була проведена протиправцева вакцинація.
3. Зверніть увагу на анамнез життя пацієнта:
- 1) який алергологічний статус;
  - 2) чи наявна соматична патологія;
  - 3) чи наявні шкідливі звички;
  - 4) чи наявні травми в анамнезі.
4. Зверніть увагу на отримані дані після об'єктивного дослідження:
- 1) визначення конфігурації обличчя і стану його зовнішніх покривів;
  - 2) стан лімфатичних вузлів;
  - 3) характер відкривання рота;
  - 4) стан слизової оболонки порожнини рота;
  - 5) порушення прикусу;
  - 6) зміни положення зубів;
  - 7) яка характеристика перкусії зуба;
  - 8) порушення чутливості слизової оболонки та зубів;
  - 9) наявність патологічної рухомості окремих зубів, фрагментів альвеолярного відростку та тіла щелеп;
  - 10) наявність кісткової сходинки та болю при «непрямому навантаженні».

15. Контрольний лист (чек-лист)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Куратор ОСП(К)І

здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти ОПП Стоматологія

Лариса УЛАСЕВИЧ

«_____» 2025 р.

Контрольний лист оцінювання (чек-лист) станції ОСП(К)І

Полтавський державний медичний університет

**Об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП**

Стоматологія

на 5 курсі стоматологічного і міжнародного факультетів

**СТАНЦІЯ № 7 «КЛІНІЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ АМБУЛАТОРНОГО
ПАЦІЄНТА-ВОЛОНТЕРА» (ОК 26. ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ)**

Сценарій № 1

Ідентифікаційний номер студента _____

№ з/п	Складові виконання клінічного кейсу, що оцінюється	Кількість балів за позицію	Кількість балів студента

1	Знайомство з пацієнтом та отримання згоди на проведення обстеження	0,5	
2	З'ясування скарг, анамнезу захворювання та анамнезу життя	0,5	
3	Об'єктивне обстеження загального стану організму	0,5	
4	Оцінка стану шкіри обличчя	0,5	
5	Встановлення стану лімфатичного апарату щелепно-лицевої ділянки	0,5	
6	Визначення стану скронево-нижньощелепного суглобу	0,5	
7	Об'єктивне обстеження стану прикусу, зубних рядів	0,5	
8	Оцінка стану зубів, слизової оболонки порожнини рота, пародонта та функції слинних залоз	0,5	
9	Формулювання попереднього діагнозу пацієнта	0,5	
10	Складання плану додаткового обстеження та лікування пацієнта	0,5	
	Загальна кількість балів	5	

Сума балів, яку набрав студент _____

ПБ члена екзаменатора групи _____

Підпис _____

Дата _____ червень 2025 р.

16. Нормативні документи, на підставі яких створені клінічні кейси.

- Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 Стоматологія, затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.06.2019 р. № 879.
- Освітньо-професійна програма Стоматологія другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 221 Стоматологія галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньої кваліфікації магістр стоматології, затверджено Вченуою радою академії, протокол від 30 червня 2020 р. № 12, введено в дію з 01 вересня 2020 р. наказ ректора 02 липня 2020 р. № 331
- Робоча програма нормативної навчальної дисципліни другого (магістерського) рівня вищої освіти ОК 26 «Хірургічна стоматологія»,

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальність 221 «Стоматологія»; освітньо-професійна програма «Стоматологія» для студентів 4 та 5 курсів навчання. Модуль 3. Онкологія щелепно-лицевої ділянки, Модуль 4. Травматологія щелепно-лицевої ділянки, 4 рік навчання Модуль 5. Реконструктивно-відновлювальна хірургія щелепно-лицевої ділянки, Модуль 6. Субординатура, 5 рік навчання / К.П. Локес, Д.С. Аветіков – ПДМУ. Полтава, 2020. – 79 с.

- Наказ МОЗ України від 19.02.2019 № 419 «Про затвердження Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів»
- Наказ МОЗ України від 24.05.2024 № 900 «Про затвердження змін до Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів»
- Положення про порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ) Полтавського державного медичного університету